

# Yhteiset työpaikat 2016–2019

Valtakunnallinen tutkimus-, valvonta-  
ja viestintähanke

Loppuraportti

# Sisällys

Tiivistelmä.....	3
Sammanfattning .....	4
Tavoitteet ja toteutus.....	5
Tutkimus.....	6
Valvonta.....	6
Viestintä .....	7
Kehittäminen .....	7
Tulokset ja tulosten käsittely.....	8
Viestinnälliset kokemukset .....	8
Viestinnässä useita julkaisuja.....	8
Fasilitoinnilla työkalut valmiiksi.....	8
Yhteisellä työpaikalla monia toimijoita ja vastuita .....	11
Valvontaa kohdennettu laajasti .....	11
Havainnot ja toimivallan käyttö.....	12
Nostoja tarkastuskertomusten havainnoista:.....	12
Lopuksi.....	14
Kirjallisuus.....	14
Liitteet:	
Liite 1. Esimerkki yhteinen työpaikka tarkastuslomakkeesta (pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja).....	15
Liite 2. Tarkastusmäärät ja toimivallan käyttö asiakkaiden mukaan segmentoituna.....	18
Liite 3. Tarkastuksilla annetut velvoitteet asiakasryhmittäin.....	19

**Raportin nimi:** Yhteiset työpaikat 2016–2019. Valtakunnallinen tutkimus-, valvonta- ja viestintähanke. Loppuraportti.

**Julkaisija:** Työsuojeluhallinto 2020

# Tiivistelmä

Työsuojeluhallinto toteutti vuosina 2016–19 valtakunnallisen tutkimus-, valvonta- ja viestintähankkeen Yhteiset työpaikat 2016–2019. Hankkeen kohderyhmänä olivat työpaikat, joilla toimii pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja ja samanaikaisesti tai peräkkäin ainakin toinen työnantaja tai korvausta vastaan työskentelevä itsenäinen työnsuorittaja, ja työ voi vaikuttaa toisten työntekijöiden työturvallisuuteen.

Hankkeen tavoitteena oli muodostaa ja selkeyttää käsitystä, millä toimialoilla esiintyy erityisen työn teettämisen tilanteita. Lisäksi tavoitteena oli, että eri rooleissa toimivat työnantajat tunnistaisivat ja huolehtisivat työnantajavelvoitteistaan riittävällä yhteistoiminnalla ja tiedottamisella siten, ettei heidän toimintansa vaaranna työntekijöiden turvallisuutta. Käyttämällä monipuolisesti viestinnän keinoja voidaan valvonnan havainnoista välittää tietoa tehokkaasti sidosryhmille ja työnantajille.

Viestinnän keinoja käytettiin siihen, että sidosryhminä järjestöt ja vertaisorganisaatiot tuntevat hankkeen, sen tavoitteet ja tulokset. Suuri yleisö sai tietoa hankkeesta, sen tavoitteista ja tuloksista tehden yhteisen työpaikan käsitettä tutummaksi.

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, millä toimialoilla esiintyy työturvallisuuslain (738/2002) 6. luvussa mainittuja erityisen työn teettämisen tilanteita ja miten nämä tilanteet toteutuvat käytännössä eri toimijoiden näkökul-

masta. Aineisto muodostui 200 yhteistä työpaikkaa koskevasta tarkastuskertomuksesta. Tarkastuskertomuksiin kirjatut valvonnan havainnot arvioitiin laadullisesti menetelmäavusteisesti muodostaen toimialakohtaisia havaintoprofiileja.

Hankkeen aikana tehtiin miltei 1 000 työsuojelutarkastusta, joilla tavoitettiin pääosin teollisuuden ja rakentamisen työpaikkoja. Työnantajille annettiin puutteiden korjaamiseksi 1 691 velvoitetta. Keskeisten työturvallisuusriskien osalta eniten puutteita ja kehitettävää havaittiin yhteisten vaarojen tunnistamisessa, arvioinnin ajan tasalla pitämisessä ja tiedottamisessa. Myös työnantajan yleisten työsuojeluvelvollisuuksien osalta todettiin merkittävässä määrin kehitettävää lain edellyttämän tason saavuttamiseksi. Havaitut puutteet kertovat kehittämisen tarpeista eri rooleissa toimivien työntekijöiden omassa turvallisuusjohtamisessa sekä suunnitelmallisuudessa ja täytäntöönpanossa osaksi työpaikkojen toimintaa myös alati muuttuvissa ja väliaikaisissa työskentelyolosuhteissa.

Valtakunnallinen yhteiseen työpaikkaan kohdistettu tutkimus, valvonta ja viestintä oli tarpeellista yhteisen työpaikan määritelmän käsittelemiseksi. Hanke nosti esiin asioita, joista eri rooleissa toimivien työntekijöiden tulee huolehtia turvallisten ja terveellisten työolojen varmistamiseksi.

# Sammanfattning

## **Gemensamma arbetsplatser 2016–2019. Riksomfattande forsknings-, tillsyns- och kommunikationsprojekt. Slutrapport.**

2016–19 genomförde arbetarskyddsförvaltningen det riksomfattande forsknings-, tillsyns- och kommunikationsprojektet Gemensamma arbetsplatser 2016–2019. Projektets målgrupp var arbetsplatser som har en arbetsgivare som utövar huvudsaklig bestämmanderätt och samtidigt eller i följd minst en annan arbetsgivare eller en egenföretagare som arbetar mot ersättning, och där arbetet kan påverka de andra arbetstagarnas arbetssäkerhet.

Målet med projektet var att bilda och förtydliga uppfattningen om i vilka branscher det förekommer särskilda situationer där arbete utförs. Målet var dessutom att arbetsgivare i olika roller skulle identifiera och sköta sina arbetsgivarskyldigheter genom tillräckligt samarbete och information så att deras agerande inte äventyrar arbetstagarnas säkerhet. Genom att använda kommunikationsmetoder på ett mångsidigt sätt kan man på ett effektivt sätt informera intressenter och arbetsgivare om observationerna som gjordes under tillsynen.

Kommunikationsmetoderna användes för att se till att organisationer och kollegiala organisationer i egenkap av intressenter känner till projektet samt dess mål och resultat. Den stora allmänheten informerades om projektet, dess mål och resultat, vilket gjorde begreppet gemensam arbetsplats mer bekant.

I undersökningen strävade man efter att klargöra i

vilka branscher det förekommer särskilda situationer där arbete utförs enligt 6 kap. i arbetarskyddslagen (738/2002) och hur dessa särskilda situationer förverkligas i praktiken sett ur olika aktörers synvinkel. Materialet bestod av 200 inspektionsberättelser från tillsyn som arbetarskyddsförvaltningen utförde på gemensamma arbetsplatser. Observationerna från tillsynen utvärderades kvalitativt med hjälp av olika metoder och bildade branschspecifika observationsprofiler.

Under projektet gjordes nästan 1 000 arbetarskyddsinspektioner huvudsakligen på arbetsplatser inom industrin och byggbranschen. 1 691 förpliktelser gavs till arbetsgivarna för att åtgärda bristerna. Angående centrala risker i arbetssäkerhet observerades flest brister och behov av förbättringar i identifieringen av gemensamma faror, utvärderingens aktualitetsnivå och information. Även för arbetsgivarens allmänna skyldigheter i arbetarskydd konstaterades betydande behov av förbättringar för att uppnå den nivå som lagen kräver. De iakttagna bristerna vittnar om behovet av utveckling i den egna säkerhetsledningen hos arbetsgivare i olika roller samt i systematiken och etableringen till en del av verksamheten på arbetsplatserna även i ständigt föränderliga och tillfälliga arbetsförhållanden.

Den riksomfattande forskningen, tillsynen och kommunikationen som riktades till en gemensam arbetsplats var nödvändig för att behandla begreppet gemensam arbetsplats. Projektet lyfte fram frågor som arbetsgivare i olika roller ska uppmärksamma för att säkerställa trygga och hälsosamma arbetsförhållanden.

# Tavoitteet ja toteutus

Yhteiset työpaikat 2016-2019 valtakunnallisen tutkimus-, valvonta- ja viestintä -hankkeen taustalla olivat työsuojeluvalvonnan havainnot yhteisellä työpaikoilla eri rooleissa toimivien työnantajien vastuiden ja velvollisuuksien tunnistamisen vaikeutena. Myös sidosryhmiltä on tullut palautetta, että yhteisten työpaikkojen valvontaan on tarve suunnata resursseja.

Yhteinen työpaikka -käsite siten, kun työturvallisuuslain 6. luvun erityisen työn teettämisen tilanteessa määrätellään, oli myös osin laventunut käsittämään miltei kaikkia työpaikkoja yleisessä keskustelussa. Toisaalta käsite nähtiin koskevan lähinnä vain rakennustyömaita. Yhteiselle työpaikalle ei myöskään ollut aiemmin tehty kattavaa valtakunnallista työsuojeluvalvonnan hanketta lukuun ottamatta tiettyjä toimialoja.

Hanketta ohjasi viiden työsuojelun vastuualueen edustajista koottu hankeryhmä, jonka puheenjohtajana ja hankekokonaisuuden koordinoijana toimi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue. Tutkimusosio tuotettiin STM:n tutkimus- ja kehitysrahoituksella.

Työsuojeluvalvontaa tehtiin työpaikalla asiakaslähtöisellä yhdenmukaisella asialistalla tehtävällä työsuojelutarkastuksella. Asialistan asiat kohdennettiin työnantajan yhteisellä työpaikalla olevan roolin ja toimialan mukaan.

## Hankeryhmä:

- Hanna-Kaisa Rajala, ylitarkastaja, hankeryhmän pj. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
- Jouko Ranta, tarkastaja, hankeryhmän siht. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
- Jarmo Osmo, ylitarkastaja, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
- Pia Anttonen, tarkastaja, Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
- Mikael Tschernov, tarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue (26.2.2018 alk.)
- Petri Saukkoriipi, tarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue (25.2.2018 asti)
- Tomi Lappalainen, tarkastaja, Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
- Risto Eronen, viestinnän asiantuntija, Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue.

## Tutkimus

Hankkeessa tehdyn tutkimuksen avulla pyrittiin saamaan vastaus alla esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Kirjallisuuskatsauksessa tähän käytetään tieteellisissä julkaisuissa ja ammattilehdissä julkaistua tietoa, ja työn empiirisessä osassa tilannetta tarkastellaan analysoimalla työsuojelutarkastusten tarkastuskertomuksia.

### Tutkimuskysymykset ovat:

1. Millä toimialoilla esiintyy työturvallisuuslain (738/2002) 6. luvun erityisen työn teettämisen tilanteita?
2. Miten erityisen työn teettämisen tilanteet toteutuvat käytännössä eri toimijoiden näkö kulmasta?
3. Mitkä ovat yhteisiin työpaikkoihin liittyviä erityispiirteitä, ilmiöitä, haasteita ja erityistilanteita?
4. Mikä on yhteisillä työpaikoilla tapahtuvien tapaturmien tila tilastojen ja muun julkaistun tiedon valossa?

Tutkimuksen empiirinen osio keskittyi eri aluehallintovirastojen alueilla vuosina 2012–2016 toteutettujen työsuojelutarkastusten tarkastuskertomusten havaintojen analysointiin. Tarkasteltu aineisto kattoi 200 tarkastuskertomusta (N=200), jotka liittyivät useisiin eri aloille suuntautuneisiin valvontahankkeisiin, joissa on suoritettu työsuojelutarkastuksia yhteisille työpaikoille. Tarkastuskertomuksia analysoitiin esitellyn työjärjestelmän teorian avulla.

Tutkimusosio on julkaistu kokonaisuudessaan työsuojeluhallinnon julkaisusarjassa 10/2017 Yhteiset työpaikat Työsuojeluhallinnon julkaisuja Tutkimusraportti. Tutkimus tuotettiin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehitysrahalla.

## Valvonta

### Valvonnan kohdentuminen

Hankkeessa valvonnan kohteena olivat työpaikat, joilla toimii pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja ja samanaikaisesti tai peräkkäin ainakin toinen työnantaja tai korvausta vastaan työskentelevä itsenäinen työnsuorittaja, ja työ voi vaikuttaa toisten työntekijöiden työturvallisuuteen. Valvonnan kohteeksi valittiin vuonna

2016 teollisuuden yhteisiin työpaikkoihin erityisesti keskittyen teollisuuden kunnossapito- ja investointiprojekteihin. Seuraavana vuonna valvontaa suunnattiin lisäksi rakennuslalle etenkin teollisuusrakentamiseen. Hankkeen suunnittelussa todettiin, että nämä ovat tilapäisiä työolosuhteiltaan jatkuvasti muuttuvia valvontakohteita asettaen haasteita valvonnan aikatauluttamiselle. Myöhemmin valvonnan kohteeksi otettiin laajasti ymmärrettynä palvelualan lähinnä pysyväisluonteiset yhteiset työpaikat. Valvontaa kohdennettiin myös alihankkijoiden pääkonttoreihin tilanteissa, joissa työskentelyssä työmaalla oli havaittu vakavia puutteita. Tämän arvioimiseen muodostettiin kriteeristö, ja mikäli pääkonttori tai muu hallinnollinen toimipiste sijaitsi vastuualueen toimirajojen ulkopuolella, välitettiin tieto toiselle vastuualueelle.

### Tasalaatuista yhdenmukaista valvontaa

Hankkeen käynnistyessä järjestettiin hankevalvontaan osallistuville tarkastajille orientaatiotilaisuus, hankestartti, jossa käsiteltiin tarkastuksilla valvottavat asiat ja toimialan keskeiset työsuojelukysymykset, sekä näiden käsitteleminen tarkastuksilla työsuojeluhallinnon valvontaohjeiden mukaisesti. Hankestartteja järjestettiin kaikkiaan kolme kappaletta eri asiakasryhmien jaottelun mukaisesti. Lisäksi järjestettiin yleinen tilaisuus yhteisestä työpaikasta, jossa teemaa käsiteltiin oikeustapausten näkökulmasta. Hankeryhmässä käsiteltiin esille tulleita valvonnan havaintoja ja tarpeita muutoksiin. Valvonnassa yhdenmukaisuudesta huolehdittiin käyttämällä tarkastuksilla asialistaa, joka sisälsi tarkastettavien asioiden lisäksi tarkastuksella todennettavia yksityiskohtaisia seikkoja säädösviitteineen (liite 1). Kaikkiaan asialistoja oli seitsemän erilaista asiakkaiden työturvallisuusvastuiden mukaan segmentoituna.

- Yhteiset työpaikat palvelualan moduuli
- Yhteiset työpaikat teollisuuden kunnossapito tilaaja
- Yhteiset työpaikat teollisuuden kunnossapito urakoitsija pääkonttori
- Yhteiset työpaikat teollisuuden kunnossapito urakoitsija työkohte
- Yhteiset työpaikat teollisuusrakentaminen päätoteuttaja
- Yhteiset työpaikat teollisuusrakentaminen rakennuttaja
- Yhteiset työpaikat teollisuusrakentaminen urakoitsija

## Viestintä

Hankkeen viestintä suunniteltiin osana hankesuunnitelmaa sisältäen toimenpiteet ja seurantataulukon. Viestinnän tavoitteina omalle henkilöstölle oli valvonnan kehittäminen hankkeesta saaduilla kokemuksilla. Ulkoisen viestinnän tavoitteina oli että, yhteiset työpaikat tulevat tietoisiksi keskeisistä valvontahavainnoista ja siitä, miten työturvallisuus tulee laittaa kuntoon. Lisäksi työnantajat tietävät yhteisiin työpaikkoihin liittyvistä erityispiirteistä, ilmiöistä, haasteista ja erityistilanteista. Näitä olivat esimerkiksi vastuuasiat, tiedon välitys, eri toimijoiden roolit ja keskinäiset suhteet.

### Viestinnän keinot kohderyhmittäin

#### Sisäinen viestintä:

- Hankeryhmän jäsenet viestivät vastualueilla
- Hankeryhmän pj. viestii johtajien ja valvontakokouksissa
- Ts-net (intra)
- Uutiskirje
- Webinaari

#### Sidosryhmät:

- Messut ja tapahtumat
- Hankesivu verkkopalvelussa
- Tiedote
- Verkkouutinen
- Facebook ja Twitter
- Ts-nyt
- Videokooste webinaarista

#### Yhteiset työpaikat:

- Hankeryhmän yhteydenotot ja viestintä
- Hankkeen tarkastajien yhteydenotot ja viestintä
- Messut ja tapahtumat
- Työpaikkatiedote
- Verkkouutinen Tyosuojelu.fissä
- Hankesivu Tyosuojelu.fissä
- Tiedote
- Twitter ja Facebook

#### Suuri yleisö:

- Tiedote
- Verkkouutinen Tyosuojelu.fissä
- Messut ja tapahtumat
- Facebook ja Twitter



Kuva 1. Yhteiset työpaikat -hanke osallistui kolmeen messutapahtumaan.

## Kehittäminen

Hankkeen tavoitteena oli käsitellä yhteisen työpaikan käsitettä sekä valmistella malli yhteisen työpaikan valvontaan. Hankkeessa oli kertynyt aineistoa runsaasti tutkimuksen, viestinnän ja valvonnan havaintojen perusteella. Aineiston käsittelyyn ja työkalujen valmistamiseen valittiin fasilitointitekniikka.

Marraskuussa 2019 pidettiin kolme tunnin mittaista virtuaalista fasilitointityöpajaa, joiden aiheena olivat

1. palvelutuotteen kuvaus (sis. valvonnan kuvaus, kohderyhmä, valvonnan tuottajat, arvolupaus asiakkaalle, valvonnan sisältö, laatu, tulosten arviointi, kustannukset, muut asiat),
2. asiatarjotin sekä
3. yhteisen työpaikan ominaisuudet.

Fasilitointityöpajoihin osallistui hankeryhmän jäsenet ja työpajoja veti sertifioitu fasilitaattori. Työpajoissa ja kaannuttiin tarvittaessa alustuksen jälkeen pienempiin ryhmiin. Loppuun pidettiin katselmus, jossa tuotokset käytiin lävitse.

# Tulokset ja tulosten käsittely

## Viestinnälliset kokemukset

Hankkeessa hyödynnettiin valvonnan tukena monipuolisesti viestintää. Hanke osallistui kolmeen messutapahtumaan ja lisäksi viiteen muuhun tapahtumaan. Messuilla saavutettiin noin 2 000 livekontaktia. Lisäksi aktiivisella tapahtumaviestinnällä tavoitettiin moninkertainen määrä ihmisiä. Messukokemusten perusteella muodostettiin messu- ja tapahtumaviestinnän konsepti, jota hyödynnetään ja kehitetään työsuojeluhallinnossa edelleen. Toimiviksi ratkaisuksi todettiin muun muassa se, että twiitattiin keskeiset pointit messujen alustalle messujen hästägiä käyttäen osoittaen sinne myös muu tapahtumaviestintä. Messuilta kuvattiin päivittäin sosiaaliseen mediaan tallenteita asiantuntijoita haastattelemana.

Hankkeessa käytettiin sosiaalisessa mediassa hästägiä #Yhteinen\_työpaikka viestinnän tunnettuuden ja yhtenäisyyden saavuttamiseksi. Twiittejä tehtiin 26 kappaletta, ja niillä oli lähes 10 000 näyttökertaa.

Työsuojelu.fi-verkkopalvelussa oleva hankesivusto ei ohjauksesta huolimatta saavuttanut suuria katselukertoja. Vuonna 2019 katselukertoja oli 651, vuonna 2018 katselukertoja oli 486 ja vuonna 2017 katselukertoja oli 432. Tämän perusteella voidaan todeta, että monipuoliset tilanteen perusteella räätälöidyt kanavat saavuttivat enemmän kohderyhmiä.

Vuoden 2019 joulukuussa järjestettiin webinaari, jossa esiteltiin nelivuotisen tutkimus-, valvonta- ja viestintähankkeen satoa. Tilaisuus suunnattiin työsuojeluhallinnon henkilöstölle. Lisäksi tilaisuus tallennettiin, ja osia esityksistä julkaistiin sidosryhmille ja työpaikoille. Käytössä oli chat-ominaisuus, johon tullessiin kysymyksiin vastattiin tilaisuuden aikana. Webinaari keräsi yhteensä 185 katselukertaa, joista 55 kännykällä. Näistä eri yhteyksiä oli 64.

Toki viestintää tehdään myös tarkastuksella. Tarkastuksen aikana käydyissä keskusteluissa kerrottiin työnantajan ja henkilöstön edustajille työsuojeluasioista. Mikäli työnantajan edustaja ei ollut tarkastuksella läsnä niin

häneen otettiin yhteyttä puhelimitse tarkastuksen kulusta, havainnoista ja velvoitteista kertomiseksi. Kuukauden sisällä lähetettyyn kirjalliseen tarkastuskertomukseen koottiin tarkastajan havainnot puutteista työsuojeluviranomaisen valvoman lainsäädännön noudattamisessa sekä annettiin velvoitteet näiden korjaamiseksi.

## Viestinnässä useita julkaisuja

Hankkeessa tehtiin useita julkaisuja eri kohderyhmille suunnitellen. Tutkimusta julkaistiin peräti kolmelle eri kohderyhmälle asiakkaan tarpeita ajatellen. Verkkopalvelusta löytyvä käytännönläheinen loppuraportti on suunnattu työsuojelualan toimijoille kuten työsuojeluvaltuutetuille ja vakuutusyhtiöille. Tekniikan alan kansainvälisessä konferenssissa pidetty esitys ja paperi ovat antaneet innoitusta jatkotutkimuksiin kansainvälisesti. Arvostetussa vertaisarvioidussa tieteellisessä julkaisussa artikkeli on saavuttanut kiinnostusta lukijamäärin mitattuna.

## Fasilitoinnilla työkalut valmiiksi

Lyhytkestoisilla hyvin suunnitelluilla fasilitaattorin vetämillä työpajoilla saatiin kolme määriteltyä työkalua valmiiksi. Hankkeessa saatujen kokemusten perusteella menetelmän käyttö mahdollisti erittäin hyvin toivotun lopputuloksen. Työkalut esiteltiin joulukuussa pidetyssä webinaarissa.

Yhteisen työpaikan valvontaa tuotteistettiin kuvamalla siihen liittyviä ominaisuuksia (taulukko 1). Valvonnassa on tunnistettu merkittäväksi ominaisuudeksi työpaikkojen tilapäisyys ja alati muuttuvat työskentelyolosuhteet. Yksi merkittävä piirre on eri työnantajien toiminnan rajapinnan valvonta eli valvotaan työskentelyä työpaikalla kohdistaen valvontaa useisiin työnantajiin samanaikaisesti.



Taulukko 1. Yhteisen työpaikan valvontatuotteen kuvaus.

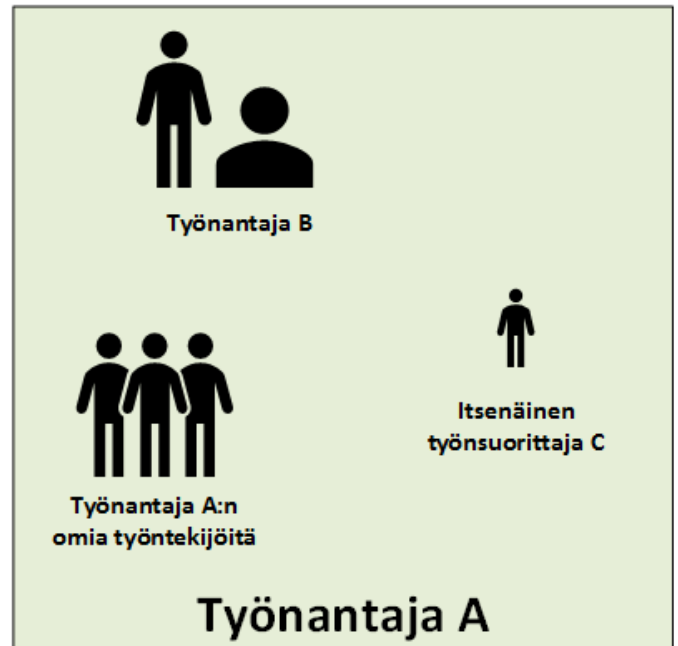
Valvontatuotteen nimi	Yhteiset työpaikat universaali moduuli
<b>Valvonnan kuvaus</b>	Valvotaan yhteisellä työpaikalla toimivia työnantajia. Valvonnalla pyritään varmistamaan pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan lainmukainen toimintatapa. Tämä voidaan todentaa valvomalla muita yhteisellä työpaikalla toimivia työnantajia ja itsenäisiä työnsuorittajia.
<b>Kohderyhmä</b>	Yhteinen työpaikka, kaikki toimialat
<b>Valvonnan tuottajat</b>	Yhteisen työpaikan valvontaan perehdytetty tarkastaja omalla toimialallaan.
<b>Arvolupaus asiakkaalle</b>	Yhteisten toimintojen rajapintojen valvonta. Valvotaan dynaamisia toimintoja. Kaikkien työpaikalla työskentelevien todellinen työturvallisuus tulee valvotuksi riippumatta työnantajasta. Kannustetaan työnantajien väliseen yhteistyöhön esim. tiedottamiseen. Työnantajat tunnistavat kaikkien hyötyvän toiminnasta.
<b>Valvonnan sisältö</b>	Tarkastus työpaikalla. Työpaikkakierros, jossa havainnoidaan myös muiden työnantajien työntekijöiden työskentelyä. Mahdollisesti webropol-kysely muiden työnantajien työntekijöille, joissa kysytään pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan velvollisuuksiin liittyvistä asioista (käytännön toteutuminen) koskien muita työnantajia.
<b>Laatu</b>	Toimivallan yhdenmukainen käyttö. Hankekokouksissa tapausten käsittely Tiimerin ominaisuuksien hyödyntäminen (esim. keskustelupalsta).
<b>Tulosten arviointi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• epäkohtien määrä ja vakavuus</li> <li>• yleinen kehitys tilaaja/urakoitsija</li> <li>• aikaisemmillä tarkastuksilla annetut velvoitteet</li> </ul>
<b>Kustannukset</b>	<p>Matkakustannukset</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• valvontakohteen sijainti maantieteellisesti</li> <li>• matkat ja majoitukset</li> <li>• veloitteiden todentamisen keinot (kehotukset) valokuvat, dokumentit jne.</li> <li>• vaikutukset useisiin eri työnantajiin</li> </ul>
<b>Muuta</b>	Jatkossa digitaalinen opastava työkalu työnantajan käyttöön?

Yhteisen työpaikan valvonnan malliin (liite 1, kuva 2) sisällytettiin alkuun muistilista, jolla tarkistetaan kyseessä olevan lainsäädännön mukainen yhteinen työpaikka. Tällä haluttiin varmistaa, ettei kyseessä ole työturvallisuuslain (738/2002) 54 §:n mukainen tilanne, jossa teollisuus- tai liikehallissa taikka vastaavassa yhtenäisessä tilassa toimivien yhden tai useamman työnantajan ja itsenäisen työnsuorittajan työ tai näiden yhteiset toiminnot muulloin kuin 49 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa aiheuttavat haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle.

Pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja	
Tarkista täyttyvätkö yhteisen työpaikan kriteerit	
Työpaikalla on yksi työpaikan kokonaisuutta hallitseva työnantaja eli pääasiallisen määräysvallan käyttäjä ja	
Työpaikalla toimii useampi kuin yksi työnantaja tai korvausta vastaan työskentelevä itsenäinen työnsuorittaja ja	
Toiminnot ovat ajallisesti samanaikaisia tai peräkkäisiä ja	
Eri toimijoiden suorittama työ voi vaikuttaa toisten työntekijöiden turvallisuuteen tai terveyteen.	

Kuva 2. Ote yhteisen työpaikan valvonnan työkalusta.

Yleisimmän tilanteen mukaan rajatulla alueella joku työnantajista on sellaisessa asemassa (haltija, isäntä) että sen voidaan käyttää pääasiallista määräysvaltaa. Koko alueella on yksi pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja A, joka käyttää pääasiallista määräysvaltaa työnantajaan B ja itsenäiseen työnsuorittajaan C nähden.



Kuva 3. Eräs tyypillinen kuvaus yhteisestä työpaikasta.

Yhteisellä työpaikalla tunnistettiin olevan seuraavia ominaisuuksia, joita käytettiin ryhmittelevinä tekijöinä käsiteltäessä valvonnan havaintojen perusteella yhteisen työpaikan määritelmää.

Vaaratekijät  
Alueellinen ja ajallinen rajaus  
Työnantaja  
Vuokratyöntekijät

Esimerkiksi vaaratekijöiden osalta tunnistettiin muun muassa seuraavaa, että yhteisellä työpaikalla nimenomaan yhteinen työstä aiheutuva vaaratekijä vaikuttaa useisiin työnantajiin. Kenenkään työnantajan työ ei saa aiheuttaa vaaraa toisille. Vaaratekijä voi vaikuttaa koko ajan tai jaksottaisesti. Vaaratekijä voi olla ns. sisäsyn-tyinen tai sisään tulevien toimijoiden mukanaan tuoma. Työpaikalla täytyy olla yhteisiä työstä aiheutuvia vaaroja, jotta se on yhteinen työpaikka. Pelkkä yhteinen tila/alue tai katto ei tee työpaikkaa yhteiseksi työpaikaksi.

Nelivuotiskauteen kirjattu yhteistyö valtakunnallisen vuokratyöhankeksen kanssa toteutui tietojen vaihdolla. Vuokratyön valvonnassa havaittuja kokemuksia sisällytettiin hankkeessa tehtyihin ominaisuuksiin yhteisestä työpaikasta. Vuokratyötä käytetään työpaikoilla esimerkiksi tilanteissa, joissa tilaavalla työnantajalla ei ole lainkaan palkattuja omia työntekijöitä eikä alueella työskentele muidenkaan työnantajien työntekijöitä tai itsenäisiä työnsuorittajia. Silloin kyseessä ei ole yhteinen työpaikka.

## Yhteisellä työpaikalla monia toimijoita ja vastuita

Tutkimuksen mukaan kehitys on tuonut mukanaan myös työn tekemisen tilanteita ja paikkoja, jotka eivät sisälly lainsäädännön tunnistamaan yhteisen työpaikan määritelmään, mutta joissa voi esiintyä vastaavan kaltaisia tilanteita eri työnantajien ja heidän työntekijöidensä välillä kuin yhteisillä työpaikoilla. Kansainvälisesti yhteisen työpaikan käsite ei ole samalla tavalla tunnettu kuin Suomessa.

Saaduissa tuloksissa havainnot työn vaarojen selvitukseen ja arviointiin liittyvistä puutteista nousivat esille erityisesti teollisuudessa. Mikäli palvelutoimittajan työntekijöitä ei ole perehdytetty yhteisen työpaikan toimintaan ja turvallisuuteen riittävän hyvin, he eivät välttämättä tunnista yhteisellä työpaikalla esiintyviä vaaroja. Tutkimuksen perusteella voidaan katsoa, että yhteinen työpaikka on työpaikka, jossa korostuu eri toimijoiden yhteinen vuorovaikutuksellinen tekeminen yhteisessä tilassa, mutta kuitenkin siten, että kullakin toimijalla on myös omat vastuunsa.

## Valvontaa kohdennettu laajasti

Hankkeen päätyttyä voidaan todeta, että työnantajien tietoisuus eri rooleihin perustuvista työnantajavelvoitteista parani. Tarkastuksilla työnantajia ohjattiin sekä pääasiallista määräysvaltaa käyttävän että alueella toimivien näkökulmasta yhteensovittamaan työt, ennakkoimaan vaaratilanteita ja parantamaan vuorovaikutusta. Kehitettävää havaittiin etenkin siinä, että vaaratekijät tunnistetaan riittävän varhaisessa vaiheessa ja tehtyä arviota päivitetään tarvittaessa sekä kaikista näistä tiedotetaan alueella toimiville.

Valvontaa kohdennettiin 688 valvontakohteeseen ja kaikkiaan tarkastuksia tehtiin 976 kappaletta (liite 2) 74 eri tarkastajan toimesta. Kaikki työsuojelun vastuualueet osallistuivat hankevalvontaan siihen alueilla varatun resurssin mukaisesti. Tarkastuksilla käytetty aika oli keskimäärin 1,64 h (aikaväli 0,99 h–3,58 h). Valtaosa tarkastuksista kohdentui teollisuuden kunnossapidon urakoitsijoihin työkohteessa (48 %).

Tarkastuksilla työnantajille annettiin kaikkiaan 1 691 velvoitetta. Näistä 1 579 oli toimintaohjeita ja 112 kehoituksia. Tapauksissa, joissa työnantaja ei ryhtynyt annetussa määräajassa toimiin tarkastuksella annetun velvoitteen noudattamiseksi, vietiin hallinnolliseen valmisteluun 4 velvoitetta. Väliaikaisia käyttökieltoja ei annettu yhtään kappaletta.

Teollisuuden kunnossapidon tarkastus on still-kuvasen hetkisestä tilanteesta, ja toiminnan luonteen vuoksi tilanteet vaihtelevat hetkittäin paljonkin.

## Havainnot ja toimivallan käyttö

Valvontahankkeen keskeiset tulokset koostuvat hankeasialistan mukaan käsiteltyjen asiakokonaisuuksien havainnoista (toimivallan käyttö) sekä tarkastuksella esiin tulleista asioista. Tarkastuksella esille tulleet asiat on ryhmitelty pääluokkaan, esimerkiksi kemikaaliluettelo ja käyttöturvallisuustiedotteet kemiallisiin tekijöihin. Hankkeen havainnot asiakasryhmittäin on esitetty liitteessä 3.

Teollisuuden kunnossapidon tilaajatarkastukset olivat aikaa vievä, koska tarkastustilanteeseen liittyy papereiden läpikäynnin lisäksi myös työkohteessa kiertäminen. Tällöin tosin tehdään useimmiten samaan aikaan myös urakoitsijatarkastuksia, jolloin samassa tilanteessa on rinnakkain tarkastuksia.

Teollisuuden kunnossapidon osalta eniten velvoitteita annettiin yhteisten vaarojen torjunnasta (n=70). Usein havainnot liittyivät siihen, että pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja ei ollut varmistanut tiedonkulkua muille alueella työskenteleville. Käytännössä työssä tulee myös viivästyksiä ja muutoksia, jolloin töiden uudelleen suunnittelun lisäksi myös vaarojen arviointi on pidettävä ajan tasalla esimerkiksi päällekkäisen työskentelyn hallitsemiseksi. Työskentelyolosuhteiden osalta merkittäväksi puutteeksi nousivat koneet ja laitteet, joista annettiin peräti 12 kehotusta ja 35 toimintaohjetta pääasiallista määräysvaltaa käyttävälle yritykselle. Toinen iso ryhmä olivat kulkutiet, pääsytiät ja muut rakenteet työmaalla (kehotus n=8 ja toimintaohje n=27). Työtapaturmien ja vaaratilanteiden tutkinnasta annettiin ainoastaan kaksi toimintaohjetta, ja näiden perusteella voidaan todeta valvonnan kohteena olleissa tilaajayrityksissä olleen toimivat hallintamenettelyt asian osalta.

Työmailla työskenteleville työnantajille annettiin eniten velvoitteita henkilönsuojainten käyttämisestä (toimintaohje n=99). Myös koneiden, työvälineiden ja muiden laitteiden turvallisuudessa havaittiin puutteita (kehotus n=10 ja toimintaohje n=103). Merkittävää on, että työn vaarojen selvittämisestä ja torjunnasta annettiin myös urakoitsijoille paljon velvoitteita.

Teollisuuden kunnossapidon aliurakoitsijoiden pyysiin toimipaikkoihin tehtiin ainoastaan 18 tarkastusta, jotka kohdistuivat turvallisuuden hallintajärjestelmiin. Aineiston vähäisen koon vuoksi valvonnan havainnoista

ei voida tehdä kattavaa analyysiä. Ajatuksena kohdistaa valvontaa työnantajiin, joissa havaitaan työmaatarkastuksen perusteella olevan tarvetta hallintajärjestelmien syvempään valvontaan, oli toimiva. Käytännössä esille tulleet kohteet olivat segmentoituneet valvonnan kohteeksi jo muilla kriteereillä, ja niihin oli kohdistettu valvontaa tai suunniteltu valvontaa muutoinkin. Tarkastettuihin valvontakohteisiin vaikutettiin viemällä tietoa lakisääteisistä velvoitteista konttoritasolle, josta ajateltiin käytäntöjen jalkautuvan tuleviin töihin.

## Nostoja tarkastuskertomusten havainnoista:

*"Nollaenergiatilan varmistamisessa puutteita."*

*"Seisokkityökohteen vaarojen tunnistamista ja riskien arviointia ei ollut tehty ennen työn aloittamista."*

*"Työnantaja ei ollut riittävän kattavasti perehdyttänyt muita työnantajia ja mahdollisesti itsenäisiä työsuorittajia, miten toimitaan yhteisellä työpaikalla ja työpaikan säännöistä."*

*"Työskentelytiloissa oli suojaamattomia aukkoja. Aukkojen ympärille oli viritetty lippusiima."*

*"Urakoitsijan käytössä oli sähkökäyttöinen, jiirisahatyypinen putkisaha, jolla päätetään asennettavia putkia oikeaan mittaan. Putkisahasta puuttui kuitenkin terän alasuoja sekä hätäpysäytin."*

**Teollisuusrakentamisen valvonta** yhteisellä työpaikalla oli jaettu kolmeksi valvontakokonaisuudeksi: rakennuttajan valvonta, päätoteuttajan valvonta ja urakoitsijan valvonta. Osassa kohteissa rakennuttaja toimi myös päätoteuttajan ominaisuudessa. Myös teollisuusrakentamisen valvonta on aikaa vievää, koska työpaikkatarkastuksella käsitellään merkittävä määrä turvallisuussuunnitelmia sekä rakennuttajan että päätoteuttajan osalta. Lisäksi tehdään työpaikkakerros, jonka yhteydessä valvotaan myös urakoitsijoita. Samalla tavoin kuin teollisuuden kunnossapidon valvonnassa, niin myös teollisuusrakentamisen valvonnassa samassa tilanteessa tehtiin rinnakkaisia tarkastuksia.

**Teollisuusrakentamisen rakennuttajavalvonnassa** tehtiin 53 tarkastusta. Eniten velvoitteita annettiin rakennuttajan turvallisuusasiakirjoihin (toimintaohje n=20), kulkua ja pääsyteihin ja rakenteisiin (kehotus n=9 ja toimintaohje n=8) ja koneisiin ja laitteisiin (kehotus n=2 ja toimintaohje n=10) liittyen. Valvonnan havaintojen mukaan päätoiteuttajan nimeäminen, henkilönsuojaimet, elementtien nosto-, asennus- ja siirtotyöt ja työsuojelun yhteistointa olivat lähes kaikissa paikoissa kunnossa.

**Teollisuusrakentamisen päätoteuttajavalvonnassa** tehtiin 80 tarkastusta. Eniten velvoitteita annettiin rakennustyömaan suunnitteluun ja tarkastustoimintaan (kehotus n=2 ja toimintaohje n=53), työtelineisiin (kehotus n=7 ja toimintaohje n=13), koneisiin ja laitteisiin (kehotus n=2 ja toimintaohje n=17), työmaan kulkuteihin (kehotus n=6 ja toimintaohje n=11) ja putoamissuojaukseen (kehotus n=9 ja toimintaohje n=7) liittyen. Valvonnan havaintojen mukaan pölyntorjunta, työtapaturmien ja vaaratilanteiden tutkinta, henkilötunnisteet ja onnettomuuden vaaran torjunta, pelastautuminen ja ensiapu olivat valvottavista asioista parhaiten kunnossa.

**Teollisuusrakentamisen urakoitsijavalvonnassa** tehtiin 68 tarkastusta. Eniten velvoitteita annettiin koneisiin ja laitteisiin (kehotus n=5 ja toimintaohje n=22), kulkuteihin (kehotus n=1 ja toimintaohje n=12) ja työ- ja sosiaalilaitteisiin (kehotus n=1 ja toimintaohje n=10) liittyen. Valvonnan havaintojen mukaan kunnossa olivat työntekijäluettelo ja työpukit, koska niistä ei hankkeessa annettu yhtään velvoitetta. Lisäksi käyttöturvallisuustiedotteet, tikkaat ja yhteisten vaarojen torjunta olivat lähes kaikissa tarkastetuista kohteissa kunnossa.

*”Rakennuttajan turvallisuusasiakirjassa oli tuotu esille varsin suppeasti minkälaista toimintaa työpaikalla esiintyy. Turvallisuusasiakirjassa oli mainittuna työpaikan ulkoalueen pihaliikenne. Keskusteluissa tuli esille teollisen toiminnan vaaratekijöinä rakennustyömaalle mm. nosturit ja niillä tehtävän nostot sekä trukkiliikenne. Turvallisuusasiakirjassa ei ollut kuitenkaan kirjattuna minkälainen teollisuuslaitoksen toiminta vaikuttaa rakennustyömaan toimintaan ja turvallisuuteen.”*

Teollisuusrakentaminen poikkeaa asuin- ja toimitilarakentamisesta teollisen toiminnan rakennustyömaalle aiheuttaman vaaran vuoksi. Teollisuusrakentamisessa korostuu rakennuttajan vastuu tunnistaa ja tiedottaa rakennuskohteessa esiintyvät erityiset vaarat rakennushankkeen eri osapuolille. Rakennuttajan laatimassa turvallisuusasiakirjassa tuleekin esittää teollisen toiminnan rakentamiselle/rakennustyömaalle aiheuttamat riskit niin, että päätoteuttaja ja urakoitsijat voivat niihin asianmukaisesti varautua omissa turvallisuussuunnitelmissaan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös rakentamisen aiheuttamat vaarat teolliselle toiminnalle. Edellä mainituista syistä teollisuusrakennusprojektin tiedonkulkua ja siihen liittyvät menettelyt rakennuttajan, päätoteuttajan ja urakoitsijoiden välille tulee etukäteen suunnitella hyvin.

Lisäksi työntekijöiden perehdyttäminen teollisessa ympäristössä on ensiarvoisen tärkeää. Perehdyttämisessä tulee huomioida työkohteen vaarat, jotka liittyvät sekä rakentamiseen että ympärillä olevasta teollisesta toiminnasta aiheutuviin vaaroihin, joita voivat muun muassa aiheuttaa prosessikemikaalit, työympäristön epäpuhtaudet ja teollisen toiminnan logistiikka.

**Palvelualan valvonta** kohdistui laajasti ajateltuna monen työnantajan palvelualan työpaikkoihin, jotka ovat työturvallisuuslain tarkoittamia yhteisiä työpaikkoja. Valvontakohteissa täyttyi yhteisen työpaikan tunnusmerkistö kuten yhteiset vaarat. Tarkastettavat asiat kohdistuivat pääasiassa määräysvaltaa käyttävään työnantajaan. Velvoitteita pääasiassa määräysvaltaa käyttävälle työnantajalle annettuun yhteisten vaarojen torjunnasta ja tiedotusvelvollisuudesta. Havaintojen perusteella vaaroja ei ollut arvioitu kattavasti kaikkien tekijöiden osalta. Toisaalta myös ei ollut varmistettu, että kaikki toimijat olivat saaneet omaan toimintaansa suhteutetut riittävät tiedot.

*”Työnantajan edustajana toiminut työnjohtaja ei tarkastuksella pystynyt esittämään työn vaarojen selvitystä ja arviointia, koska ei tiennyt missä se työpaikalla sijaitsee.”*

*”Tarkastuksella saadun tiedon mukaan työnantaja ei ollut tiedottanut työpaikan työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvia haitta- ja vaaratekijöitä muille yhteisessä tilassa toimiville työnantajille.”*

## Lopuksi

Yhteisen työpaikan lainsäädännöllistä määritelmää käytäessä on olemassa ja löydettävissä selvät ominaisuudet perusteluineen, mutta yleiskielessä määritelmän käyttö on hyvin yleistä ja laajaa moniin työpaikkoihin kohdistuen.

Hankkeessa nousi esille asioita, joihin eri rooleissa toimivien työnantajien tulee kiinnittää enemmän huomiota turvallisten ja terveellisten työolojen varmistamiseksi. Monipuolisia viestinnän kanavia kohdeherkästi käyttäen saavutetaan iso joukko asiakkaista vaikuttavasti ja ekonomisesti. Tarkastuksilla annetuilla velvoitteilla sekä neuvonnalla vietiin hankkeen aikana yhteiselle työpaikalle tietoa ja ohjattiin työnantajia huolehtimaan omatoimisesti työsuojeluvelvoitteistaan.

Hankkeen havaintojen perusteella voidaan todeta, että työnantajat tarvitsevat edelleen tietoa ja ohjausta lainsäädännön edellyttämän työsuojelun tason saavuttamiseen. Jatkossa on tärkeää kehittää ja käyttää monipuolisesti työsuojeluvalvonnan keinoja, jotka tukevat työpaikkoja huolehtimaan työn ja työolojen turvallisuudesta sekä työntekijöiden terveydestä.

Työsuojeluhallinnon valtakunnallinen tutkimus-, valvonta- ja viestintähanke yhteiset työpaikat 2016–2019 toteutui suunnitellusti. Puheenjohtaja kiittää hankeryhmän jäseniä, kaikkia hankkeeseen osallistuneita työsuojelun vastuualueiden tarkastajia ja muita virkamiehiä sekä hankkeen kanssa keskustelua käyneitä sidosryhmiä.

## Kirjallisuus

Kekkonen, P. & Rajala, H-K. 2017. Yhteiset työpaikat Työsuojeluhallinnon julkaisuja 10 | 2017 Tutkimusraportti. URL <[https://www.tyosuojelu.fi/documents/14660/2642702/Raportti\\_Yhteiset\\_tyopaikat/8eedbd8b-d468-54f6-39d9-2774c77b4b1a](https://www.tyosuojelu.fi/documents/14660/2642702/Raportti_Yhteiset_tyopaikat/8eedbd8b-d468-54f6-39d9-2774c77b4b1a)>

Kekkonen, P., Reiman, A., Väyrynen, S. & Rajala, H-K. 2018. Construction sites as shared workplaces –

## Yhteisellä työpaikalla



Tunnistetaanko yhteiset vaarat?  
Toimiiko keskinäinen tiedotus?  
Järjestetäänkö perehdytystä?  
Onko työsuojelun yhteistoimintaa?

Kuva 4. Viestinnässä käytettiin vanhaa työsuojelujulistetta, jonka sanoma on edelleen ajankohtainen.

An occupational safety and health profile based on workplace inspection reports. WCEAM 2018 13th World Congress on Engineering Asset Management, Stavanger, Norway, 24th – 26th Sept. 2018.

Kekkonen, P., Reiman, A., Väyrynen, S. & Rajala, H-K. 2019. Occupational safety and health in shared workplaces according to workplace inspection reports. International Journal of Occupational Safety and Ergonomics. URL <<https://doi.org/10.1080/10803548.2019.1600314>>

## Liite 1. Esimerkki yhteinen työpaikka tarkastuslomakkeesta (pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja)

<b>Pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja</b>	
<b>Tarkista täyttyvätkö yhteisen työpaikan kriteerit</b>	
<b>Työpaikalla on yksi työpaikan kokonaisuutta hallitseva työnantaja eli pääasiallisen määräysvallan käyttäjä ja</b>	
<b>Työpaikalla toimii useampi kuin yksi työnantaja tai korvausta vastaan työskentelevä itsenäinen työnsuorittaja ja</b>	
<b>Toiminnot ovat ajallisesti samanaikaisia tai peräkkäisiä ja</b>	
<b>Eri toimijoiden suorittama työ voi vaikuttaa toisten työntekijöiden turvallisuuteen tai terveyteen.</b>	

<b>Tarkastettava asia ja asiaa selventävät kysymykset (valitaan soveltuvat kysymykset)</b>	
<p><b>Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan velvollisuudet</b></p> <p>Miten työpaikalla on järjestetty tarvittavat yhteistä työpaikkaa koskeva yleissuunnittelu ja töiden järjestelysuunnittelu? (738/2002 49 §, 51 § 1 mom)</p> <p>Miten työpaikalla on huolehdittu liikennealueiden ja liikkumisalueiden ohjeistuksesta sekä liikenne järjestetty (jalankulkureitit merkitty, tavarantuontireitit)? (738/2002 51 § 1 mom)</p> <p>Miten työpaikalla on järjestetty ohjeistus ja käytännöt siisteydestä, järjestyksestä, jätteiden poistamisesta ja onko työpaikalla riittävästi jäteastioita eri jätteille/jätepuristimet (siivous työnantajan järjestämä/jokainen toimija erikseen)? (738/2002 51 § 1 mom, 36 §, 14 §)</p>	

**Tarkastettava asia ja asiaa selventävät kysymykset (valitaan soveltuvat kysymykset)****Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan tiedottamisvelvollisuus**

Millaiset menettelytavat työpaikalla on, miten tieto vaara- ja haittatekijöistä kerrotaan ja miten varmistetaan, että tieto on kaikkien työnantajien saatavilla, huom. kaksisuuntaisuus myös muut toimijat huolehtivat pääasiallista määräysvaltaa käyttävälle työnantajalle tietoa?

(738/2002 50 § 1-2 mom)

Ovatko muiden toimijoiden työntekijät saaneet tiedon henkilöstötilojen järjestelyistä, kulkureiteistä omaan työpisteeseen, alueen yleisistä vaaroista?

Onko pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja on varmistanut tunnistettujen vaara- ja haittatekijöiden tietojen antamisen kaikille työntekijöille (myös aliurakoitsijan aliurakoitsijalle)?

Onko työpaikalle tuleville ulkopuolisille työnantajille tai itsenäisille työnsuorittajille annettu vaara- ja haittatekijöiden tunnistamisesta ja selvittämisestä johtuvat toimenpide- ja menettelytapaohjeet heidän ymmärtämällä kielellä? (738/2002 50 §)

Miten tiedotetaan työpaikan palontorjuntaan, ensiapuun ja evakuointiin liittyvistä toimenpiteistä ja näihin tehtäviin nimetyistä henkilöistä? (738/2002 47 §, 50 §, 51 § 1 mom)

Onko ulkopuolisille työnantajille annettu tiedot hälyttämisestä, evakuoinnista, hälytysmerkit, kuulutukset, väestönsuojat, kaasunsuojatilat?

Onko suojatilat merkitty ja paikat näytetty?

Vastaako ensiavusta tilaaja/urakoitsija?

Harjoitellaanko?



<b>Tarkastettava asia ja asiaa selventävät kysymykset (valitaan soveltuvat kysymykset)</b>	
<p><b>Yhteisten vaarojen torjunta</b></p> <p>Onko pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja selvittänyt ja tunnistanut oman työn aiheuttamat vaara- ja haittatekijät kattavasti? (738/2002 49 §, 10 §)</p> <p>Onko selvitetty, että yhteisellä työpaikalla työskentelevien muiden työnantajien työntekijöiden ja itsenäisten työnsuorittajien työt sekä työpaikan olennaiset vaara- ja haittatekijät on arvioitu? (738/2002 50 §)</p> <p>Onko työpaikalla ohjeistettu vaadittavista henkilönsuojaimista?</p> <p>Käytetäänkö ja varastoidaanko kemikaaleja asianmukaisesti?</p> <p>Onko työpaikalla ohjeet työn valvonnasta ja edellytetäänkö valvontaa, valvooko urakoitsija/muu taho?</p> <p>Millaiset menettelytavat työpaikalla on luotu työtapaturmien ja vaaratilanteiden ilmoittamiseen ja tutkintaan?</p>	
<p><b>Työsuojelun yhteistoiminta yhteisellä työpaikalla</b></p> <p>Miten työpaikalla on järjestetty yhteisen työpaikan yhteistoiminta? (44/2006, 43 a §)</p> <p>Käsitelläänkö työpaikan työsuojelutoimikunnassa tai muussa yhteydessä yhteistä työpaikkaa koskevia asioita ja onko muille työnantajille ja heidän työsuojeluvaltuutetuille annettu mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn asian niin vaatiessa? (44/2006, 43 g §)</p> <p>Kuinka työsuojelupäällikkö toimii (yhteinen työsuojelupäällikkö nimetty / pääasiallista määräysvaltaa edustava työsuojelupäällikkö)? (44/2006, 43 d §)</p> <p>Onko ulkopuolisen työnantajan palveluksessa olevan työsuojeluvaltuutetun kulkuoikeudet yhteisellä työpaikalla järjestetty? (44/2006, 43 e §)</p>	

## Liite 2. Tarkastusmäärät ja toimivallan käyttö asiakkaiden mukaan segmentoituna

Valtakunnallinen hanke	Valvonta-kohteita	Tarkastuksia	Käytetty aika (tuntia / tarkastus)	Toimintaohje	Kehotus
Palvelualan valvonta	99	105	1,19	170	5
Teollisuuden kunnossapito tilaaja	140	183	3,58	347	26
Teollisuuden kunnossapito urakoitsija pääkonttori	14	18	1,77	51	5
Teollisuuden kunnossapito urakoitsija työkohde	278	469	0,99	613	26
Teollisuusrakentaminen päätoteuttaja	67	80	2,04	221	30
Teollisuusrakentaminen rakennuttaja	46	53	2,00	91	13
Teollisuusrakentaminen urakoitsija	44	68	1,51	86	7
<b>Yhteensä</b>	<b>688</b>	<b>976</b>	<b>1,64</b>	<b>1 579</b>	<b>112</b>

## Liite 3. Tarkastuksilla annetut velvoitteet asiakasryhmittäin

Palvelualan moduuli		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan tiedottamisvelvollisuus		25
Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan velvollisuudet		21
Työsuojelun yhteistoiminta yhteisellä työpaikalla		15
Yhteisten vaarojen torjunta		30
Koneet ja laitteet		6
Kemialliset tekijät	1	17
Henkilönsuojaimet		1
Kulkitiet ja pääsytiät, rakenteet		9
Työsuojelun yhteistoiminta		3
Työterveyshuolto		4
Väkivallan uhka ja psyk.sos/fyysinen kuormitus	2	8
Työpaikan vaarojen selvittäminen ja torjunta		20
Ulkomaalaiset työntekijät		
Työtilat ja sosiaalitiät		9
Muut	2	2

Teollisuuden kunnossapito tilaaja		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Onnettomuuden vaaran torjunta, pelastautuminen ja ensiapu		35
Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan tiedottamisvelvollisuus		25
Pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan velvollisuudet	2	41
Työtaturmien ja vaaratilanteiden tutkinta		2
Yhteisten vaarojen torjunta	1	69
Koneet ja laitteet	12	35
Kemialliset tekijät		29
Henkilönsuojaimet		10
Kulkitiet ja pääsytiät, rakenteet	8	27
Työsuojelun yhteistoiminta	1	24
Työterveyshuolto	1	16
Ulkomaalaiset työntekijät	0	0
Muut	1	34

Teollisuuden kunnossapito urakoitsija pääkonttori		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Kemiallisten vaarojen hallinta	2	10
Työterveyshuoltoasiat		9
Työhön perehdyttäminen ja opastus		1
Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi		13
Työnantajan tapaturmaluettelo		
Työsuojelun yhteistoiminta		5
Koneet ja laitteet	3	3
Henkilönsuojaimet		2
Kulkitiet ja pääsytiät, rakenteet		2
Ulkomaalaiset työntekijät		1
Muut		5

Teollisuuden kunnossapito urakoitsija työkohde		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Henkilönsuojaimet		99
Järjestys ja siisteys	3	35
Koneiden, työvälineiden ja muiden laitteiden turvallisuus	10	103
Kemialliset tekijät	1	66
Putoamisvaara	2	50
Työhön perehdyttäminen ja opastus		56
Yhteisten vaarojen torjunta		31
Kulkitiet ja pääsytiät, rakenteet	2	5
Työsuojelun yhteistoiminta		42
Työterveyshuolto	3	16
Työpaikan vaarojen selvittäminen ja torjunta	2	57
Ulkomaalaiset työntekijät		2
Työtilat ja sosiaalitilat	1	25
Ensiapuvalmius		13
Muut	2	13

Teollisuusrakentaminen päätoteuttaja		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Henkilötunnisteet		8
Kunnossapitotarkastukset	1	13
Onnettomuuden vaaran torjunta, pelastautuminen ja ensiapu		4
Putoamissuojaus	9	7
Päätoteuttajan velvollisuudet		11
Pölyntorjunta		2
Rakennustyömaahan perehdyttäminen		5
Rakennustyömaan henkilöstötilat		7
Rakennustyömaan suunnittelu- ja tarkastustoiminta	1	27
Rakennustyössä käytettävät henkilönsuojaimet		11
Työmaan kulkutiet	6	11
Työntekijäluettelo		13
Työtapaturmien ja vaaratilanteiden tutkinta		1
Työtelineet	7	13
Koneet ja laitteet	2	17
Kemialliset tekijät		2
Kulkutiet ja pääsytiät, rakenteet	2	7
Työsuojelun yhteistoiminta		4
Työpaikan vaarojen selvittäminen ja torjunta		6
Työtilat ja sosiaalitalat		8
Asbesti	1	2
Elementtien nosto-, asennus-, ja siirtotyöt		5
Rakennustyömaan suunnittelu ja järjestäytyminen	1	26
Muut		11

Teollisuusrakentaminen rakennuttaja		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Päätoteuttajan nimeäminen		3
Rakennuttajan turvallisuusasiakirjat		20
Turvallisuuskoordinaattori		6
Koneet ja laitteet	2	10
Kemialliset tekijät	2	5
Kulkutiet ja pääsytiät, rakenteet	9	8
Työsuojelun yhteistoiminta		2
Työpaikan vaarojen selvittäminen ja torjunta		7
Työtilat ja sosiaalitalat		4
Elementtien nosto-, asennus-, ja siirtotyöt		1
Rakennustyömaan suunnittelu ja järjestäytyminen		10
Henkilönsuojaimet		2
Muut		13

Teollisuusrakentaminen urakoitsija		
Tarkastettava asia	Kehotuksia	Toimintaohjeita
Henkilötunnisteet		8
Koneet ja laitteet	5	22
Kemialliset tekijät		5
Rakennustyössä käytettävät henkilönsuojaimet		6
Tikkaat		3
Työhön perehdyttäminen ja opastus		7
Työntekijäluettelo		0
Työpukit		0
Yhteisten vaarojen torjunta		3
Kulkutiet ja pääsytiät, rakenteet	1	12
Työpaikan vaarojen selvittäminen ja torjunta		5
Työtilat ja sosiaalitalat	1	10
Asbestin käsittely		4
Muut		1